

Acadèmia Rico

COMERC - IDIOMES
CULTURA GENERAL
PERITATGES-TEORIA

CLASSES PER AMB DÒS SEXES

Sant Quirze, 5, segon

EL POBLE

ANY I

NÚM. 13

SABADELL, DISSABTE 16 D'ABRIL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65
NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Afirmació republicana

Les festes i els actes addients amb els quals commemoràvem el primer aniversari de la República, tingueren una fraternitat espiritual tan manifesta, i demostraren una adhesió tan absoluta al règim, que arribaren a commoure. Es en aquest sentit de totalitat que donen les multituds en el que es troba tot el càlid fervor d'un poble. I el poble sabadellenc no pot pensar ni pot actuar sinó en el veritable sentit republicà, amb el qual avui pensa i actua. No pot pensar d'altra manera perquè la reflexió és l'equivalent de la revolució, quan la revolució ha deixat d'ésser el llampec que fa esclatar la tempesta.

Aquesta diada commemorativa i les festes que l'han exornada de parlaments càlids, de músiques i de llums, no representen una fita, no són el balanç damunt el qual podem gronxar la nostra satisfacció. Són una parada en el camí, un repòs en la tasca, un refrigeri pel nostre esforç. Vindran encara altres dies de festa, però s'acosten també inèdits jorns de lluita, hores de combat més dures que les que havem sostingut en aquest primer any. La República totjust ha sortit del bressol, i és lògic que no l'abandonem en els moments perillosos de la infància.

Sobre aquest extrem cal ésser irreductible. Dins la mecànica política poden sorgir entrebancs que vulguin impossibilitar l'obra que necessàriament ha de portar a terme la jove República. La transformació de tot l'estat de coses que deixà la monarquia no es pot realitzar en un any, encara que no s'ha perdut el temps en adoptar una fisonomia peculiar i pròpia del nou règim. Cal treballar molt encara perquè els sentiments democràtics dominin en absolut tots els àmbits del país, cal no negligir la intensitat esquerrana per a privar als elements de dreta el seu desig d'intromissió, que equivaldria a paralització, de la cosa pública.

Ha passat el primer any. Que el segon que comencem sigui pròsper per la República, per Catalunya i per la península, i que en el plet cataià que ara va a fallar-se en el Parlament espanyol sigui respectada la voluntat catalana i republicana, expressada d'una manera tan solemne en el plebiscit de l'Estatut, per bé de l'ordre polític del nostre poble, per bé mateix dels ideals republicans.

UN MANIFEST

El Comitè del Partit Republicà Democràtic Federal de Sabadell ha publicat el següent manifest dirigit a tots els federals de Catalunya, i que ens ha remès per a la seva publicació:

"Ciutadans:

En contemplar aquest Comitè el panorama polític que ens ofereix Catalunya, i en la proximitat de la discussió i aprovació del nostre Estatut, el qual s'allunya molt d'encarnar el sentit polític i social del Programa Federal, fem una crida a tots els federals històrics i als simpatitzants d'aquesta ideologia de Catalunya, per reorganitzar, tan aviat com sigui possible, el Partit Democràtic Federal en la regió Catalana.

En fer aquesta crida no ens impulsa el propòsit de combatre cap altre partit republicà d'esquerra, solemment ens guia el noble i elevat desig d'agrupar tots aquells ciutadans que des de que es fundà el Partit Federal, mai han deixat d'ésser federals, i als que havent llegit el nostre Programa han vist en el seu contingut un principi de veritable democràcia i llibertat.

El Partit Federal no té per acabada la seva missió històrica i per tant no podem donar-nos per fracassats. El Federalisme, al nostre entendre, és l'únic sistema que pot resoldre definitivament l'anomenat problema de Catalunya i de la resta d'Espanya en el que fa referència a l'esperit autònom de les regions i dels municipis. La federació és la forma d'organització política més democràtica i més liberal existent avui, i per això, com diem més amunt, no pretenem absorbir ni combatre cap partit que tingui afinitat amb la nostra ideologia.

Nosaltres entenem que el Programa llegat pel Mestre Pi i Margall és encara d'una gran actualitat i passaran molts anys perquè esdevingui arcaic. No obstant, es fa necessària una ampliació d'acord amb les circumstàncies polítiques i socials del moment, i això no és difícil, puix que Pi i Margall deixà normes per aquesta revisió, i així en realitzar l'esforç d'implantar-lo, aquest nostre Programa es trobi com si l'hagués renovat el seu eminent redactor.

Si en implantar-se la República el Partit Republicà Federal hagués estat degudament organitzat i amb una actuació pròpia, Espanya, en lloc d'existir una Constitució federal tindrà una Constitució federal i de Catalunya hauria desaparegut el problema de la seva autonomia, perquè automàticament, per la seva situació social, política i econòmica, s'hauria convertit en una petita nacionalitat.

El Comitè que signa, en la creença d'interpretar el sentir i la manera de pensar de tots els federals de Catalunya, ha acordat convocar per

als dies 14, 15 i 16 del mes de maig dir a la revisió del programa tan magistralment redactat per Francesc Pi i Margall.

A aquesta finalitat, i perquè serveixi de base de discussió, han estat nomenades del propi Partit local, vuit ponències per a estudiar i emetre dictamen de les vuit fases del Programa Federal, que són:

En l'ordre humà.

En l'ordre polític.

En l'ordre administratiu.

En l'ordre econòmic.

En l'ordre social.

En l'ordre internacional.

La qüestió de l'ensenyança i idioma; i

La confecció d'un programa d'acció immediata.

Per a facilitar els treballs de l'Assemblea, invitem a totes les entitats que tinguin alguna iniciativa o vulguin formar dictamen sobre els temes exposats en la present convocatòria, a què ho facin i ho remetin, abans del 10 de maig, a la Secretaria d'aquest Comitè, Bèlgica, 7 i 9. Sabadell.

Estem segurs que els correligionaris de tot Catalunya es donaran compte de la gran importància que pot tenir per al futur de la nostra regió i de la resta de les regions hispàniques, la celebració de dita Assemblea. Per la necessària evolució política, per la pròpia llibertat, i per ésser norma de nostra conducta la recerca de tot el què, dintre l'ordre humà, pot ésser el benestar dels demés, estem segurs que respondreu a la nostra crida, puix que no surc d'un home sinó d'una entitat que ostenta la seva denominació fa més de cinquanta anys, i que després de l'Assemblea a què convoca, no serà sinó una federada al gran Partit que és necessari formar.

Per la realització dels ideals democràtics i republicans, per una Llibertat Federal, esperem que totes les entitats que ostentin el nom de federal, no deixaran d'assistir a aquesta Assemblea, principi de la reorganització del Partit Federal Regional.

Pel Comitè del Partit Republicà Federal de Sabadell. — President, Simó Piera. — Secretari, Josep Cano.

NOTES:

Preguem a totes les entitats de Catalunya que vulguin col·laborar a l'Assemblea de reorganització del Partit, ens trametin immediatament la seva conformitat, nom del Delegat que ha de representar-la, nombre de socis i domicili social.

També fem un prec a tots els periòdics republicans en el sentit que reproduïxin el present manifest, amb el fi de fer més extensiva la nostra invitació, així com ens plauria que ens fos tramès un exemplar del periòdic a nom d'aquest Comitè, quan hi aparegui inserida la present Convocatòria.

A tots els ciutadans

Quan s'han esgotat els mitjans per a recabar d'una manera benèvol·la que la ciutat dongui més proves de civisme, estímulant quelcom l'esforç dels qui ens hem imposat el deure de conduir-la, administrar-la i embellir-la; és hora d'acudir a la tribuna pública per tal de saber si reacciona davant dels fets incívils que des de massa temps ençà perjudiquen el nom de Sabadell i de la seva tradicional cultura ciutadana.

Es del domini públic que el Municipi és desvetlla per l'embelliment de la ciutat nostrada. Recentment s'han portat a terme varies millores i entre elles una replantació d'arbrat i de flors entre els nostres carrers i places, per tal de donar-los-hi una nova estètica i donar satisfacció als ciutadans que saben coordinar el civisme i la ciutadania amb les millores urbanes que representen i són sempre alts signes de cultura.

En canvi, també és cert per vergonya nostra, que a pesar dels nostres esforços i dels que fan els encarregats de la vigilància pública, des de fa uns dies es vénen cometent una tanda d'excessos que cal acabar seguidament, pesi a qui pesi. Arbres recentment plantats són trenats despietadament. Flors dels nostres jardins són arrencades de soca a arrel i robades sense deixar rastre. Cap al tard, els vidres dels nostres fanals són posats a preu pel desvergonyit que engega la primera pedra. Els mostradors dels comerços són sovint objecte dels desperfectes i escarnis més incívils. Les noies són freqüentment insultades i avergonyides en ple carrer amb

Les lleis contra qualsevol religió són absurdes; les religions són casos de consciència que no es regulen per decrets. Per això la República espanyola no té religió oficial.

Vet aquí una cosa que els catòlics fan esforços per voler demostrar que no l'entenen.

groïeries. Als bordegassos se'ls veu agafats temeràriament al darrera dels autos i camions amb perill de la pròpia vida i els més grans convertint els nostres carrers en lloc d'esbarjo groïer i escandalitzant el veïnat amb atropells de tota mena. Les sales d'espectacles, s'han convertit en camp d'acció per tota mena d'abusos.

Doncs bé; tot això s'ha d'acabar. La nostra ciutat té l'obligació de recobrar en aquest ordre, la seva fesomia tradicional, i per això cal la cooperació de tothom. Des d'avui cal que tots els ciutadans es converteixin en policies d'aquesta sagrada missió. Els qui no puguin corregir, que denunciïn d'una manera franca i decidida, per tal que nosaltres poguem aplicar, sigui a qui sigui, la deguda sanció.

Comptem, a més, per aquesta missió, amb què tots els pares sapiguin reprimir als seus fills i els mestres als seus alumnes, ensenyant-los-hi la urbanitat ciutadana perquè no ignorin petits i grans, que tot el que fan malbé no és d'ells, és de tothom, i per tant, no no tenen dret a destruir-ho.

Qui des d'avui, veient-ho, no s'esforci a evitar-ho o reprimir-ho, l'acusarem de complicitat.

Penseu que la ciutat no és el patrimoni dels uns ni dels altres: és el patrimoni de Sabadell. En cada reforma i en cada millora urbana hi ha la vostra contribució, i per tant, és patrimoni de tots, i com a tal, devem no sols respectar-lo, sinó fer-lo respectar.

Jaume NINET VALLHONRAT

Un record personal

Poques hores abans de proclamar-se la República a Sabadell, havia escrit l'article que més avall transcriu, amb destí a un diari local. No va ésser possible publicar-lo perquè els esdeveniments ho privaren. Ara al cap d'un any de restar inèdit, si no té cap oportunitat, reflecteix al menys l'escall d'aquelles hores les quals no és pas il·lícit recordar. Al contrari, és necessari mantenir-lo a favor del règim que amb la conciliació de tothom va ésser possible instaurar, conciliació que, certament han trencat els extremistes de dalt i els de baix.

Però, en fi, com que sempre és bo examinar el passat, llegiu si us plau les ratlles escrites ara fa un any:

«Es respira en l'aire la solemnitat dels grans moments històrics i és impossible donar una idea exacta de la proporció dels esdeveniments que no sabem fins quan restaran inèdits. Els fets poden desmentir els càlculs més previsibles, els quals, però, no poden decidir-se per l'angle oposat a la vo-

luntat nacional, tan ardidament manifestada, i dintre aquesta voluntat la part que correspon a Catalunya no és en la mínima expressió. Si les vexacions del règim han estat imparcials, també és just que la protesta i l'interès en enderrocar-lo siguin avui totals, prescindint, en una hora determinada, dels peculiars matisos que reflexen la nostra personalitat.

Aquesta hora és la d'exigir justícia i en l'aplicació de la mateixa no poden destriar-se els greuges que cada un dels sectors del país ha rebut del règim. Una solidaritat moral ha unit, per una unànime corrent espiritual, totes les grans forces que han traduït en realitat concreta l'aspiració que era en l'ànim de tothom. El plet es planteja d'una manera ben clara i decisiva. Ningú no dubte que la justícia que es demana no pot passar-se pel sedaç de les games ideològiques. Ha d'ésser una, total, indivisible. Per això el poble, en el finíssim instint que el facultat en escollir i decantar-se pel cantó de les seves reivindicacions més cares, ha passat per damunt dels exclusivismes i de les tendències de partit. El seu programa, en els instants presents, és molt simple, tan simple com la mateixa justícia

Ciudadà: Subscriu-te a EL POBLE